

Minu laagrid ja matkad

HUNDU TASKUTEATMIK

Laanekäpa katse

1. Külasta üht skaudikoondust.	
2. Seleta, kuidas skaudivorm erineb hunduvormist.	
3. Aita nooremaid hundusid katseid õppida.	
4. Õpeta hellkäppadele katsepunkte.	
5. Aita koondustel juhte.	
6. Tee koos pesakaaslastega väike metsamäng teistele hundudele.	
7. Räägi lühidalt kodukandi ajaloost.	

Ohutus telgis	35
Lõkked	36
Tuleohutus	39
Isiklik laagrivarustus	40
Sul on haav.....	42
Sul on põletus.....	42
Kerge käte, jalgade vm. külmetus	43
Ninaverejooks	43
Pind sõrmes.....	44
112	45
Mida teen eksimise korral	46
Veidi kirvest ja noast	48
Suuremad üritused ja skautlikud tähtpäevad	49
Hellkäpa katse	50
Ühekõrva katse	54
Kahekõrva katse.....	58
Laanekäpa katse	62
Erialakatsed.....	63
Minu laagrid ja matkad	64
Märkmed	65

Sisukord:

Kallis hundu	4
Minu andmed	6
Hundu tervitus.....	9
Kes on hundud	10
Maailma skautluse ajalugu.....	11
Eesti skautluse ajalugu	12
Eesti ajalugu.....	13
Eesti Vabariik	14
Eesti Vabariigi lipp	16
Eesti skautide hümn	18
Eesti hümn	19
Sõlmed	20
Ilmakaared	23
Skaudi teemärgid	28
Hundu vorm	29
Minu mõõdud.....	30
Mürgised taimed	31
Loomade jäljed	33
Telgi püstitamine	34

Erialakatsed

Kallis hundu

Sinust on saanud hundu. Sa astud oma esimesi samme skautluses.

Sa kuulud suurde skaudiperre, kus on miljoneid selliseid nagu Sina. Koos oma pesakaaslastega võtad osa uskumatult huvitavatest üritustest. Astudes skautluse maailma, hakkad Sa osalema laagrites, matkama ja telkima, rändad mööda vähetuntud radu. Õpid ära söögitegemise lõkkel, noa, kirve ja sae käsitlemise, oskad teha sõlmi ning ei eksi ära metsas ega linnas. Saad teada, mida teevad hundud mujal maailmas.

Täites hundu seadusi, teed Sa iga päev ühe heateo, ootamata selle eest tasu. Sinult oodatakse hundu lubaduse järgimist, tahtejõudu, ausust ja pealehakkamist. See pole lihtne, kuid pesakaaslased ja juht abistavad Sind.

Ära unusta, et oled hundu iga päev ja igal pool, mitte ainult koondustel ja laagrites.

18. Tunne viit looma, lindu, puud ja lille (igaühest viis).	
19. Püstita koos pesaga telk, seejärel võta maha ja paki kokku.	
20. Valmista koos pesavanaga üks lihtne toit lõkkel.	
21. Orienteeru kompassi ja kaardi järgi koos pesavana ja pesaga.	
22. Tunne ära hundi, põdra, jänese ja rebase jäljed.	
23. Laula koos pesakaaslastega kaks lõkkelaulu.	

12. Nimeta Kimi mängus 15-st esemest 11.	
13. Võta osa hundulaagrist.	
14. Seo liuglev aas, näita, kuidas seda praktiliselt kasutada.	
15. Tee üks pill (kammi-, pajupill vms.) ja mängi sellel.	
16. Tee üks laagriehitis üksi või koos pesaga.	
17. Seleta, kuidas peab metsa jätma pärast laagrist lahkumist.	

Hundu üksuses õpid Sa kõike seda, mis on hädavajalik, et saada skaudiks.

Kui saad 11-aastaseks, saab Sinust skaut. Sa omandad uusi vajalikke teadmisi ja oskusi, ületad raskusi oma teel.

Hoia seda raamatut hoolikalt. Hoia see puhtana. Iga kord, kui sooritad mõne katsenõude, kinnitab juht selle oma allkirjaga.

Vasaku käe pigistusega

peaskaut

Kahekõrva katse

1. Kirjelda, mis su lähedased tegid: Vabadussõjas, II maailmasõjas, Balti ketis, Laulvas Revolutsioonis. Jutusta vähemalt 2-st sündmusest nimetatute hulgast.	
2. Millal on võidupüha Eestis ja millise sündmuse tähistuseks see päev on?	
3. Kes oli skautluse rajaja maailmas ja kes Eestis?	
4. Räägi vabal valikul kolmest rahvakalendri tähtpäevast.	
5. Ütle 10 eesti vanasõna ja seleta nende tähendus, esita kümme mõistatust.	

Juhi andmed:

Nimi: _____

Aadress: _____

Telefon: _____

E-post: _____

Pesakaaslased: _____

Minu andmed

Minu pilt

Eesnimi

Perekonnanimi

Isikukood

Üksus: _____

Sünniaeg: _____

Aadress: _____

Postiindeks: _____

Telefon: _____

E-post: _____

6. Nimeta seitse Eesti linna, näita kaardil.	
7. Räägi lühidalt oma kodukiriku ajaloost. Kui kodukirikut pole, külasta pesaga lähimat kirkut, räägi selle ajaloost.	
8. Seleta, miks on puud inimestele vajalikud.	
9. Seleta, kuidas prahti silmast eemaldada ja pindu käest välja võtta ning mida teha kerge põletuse korral.	
10. Koosta isikliku laagrivarustuse nimekiri.	
11. Õpeta ja juhi üht mängu.	

"Luban olla sõnakuulelik,
austada Jumalat,
armastada Eestit, minu Isamaad,
täita hundu seadusi
ja teha iga päev head."

Hundu lubaduse andmise aeg ja koht

Hundu hüüdlause: "Saa paremaks!"
Vastus: "Püüan kõigest väest!"

Hundu seadused

1. Hundu on aus.
2. Hundu on abivalmis.
3. Hundu on töökas.

16. Räägi ohtudest ja ohutusnõuetest veekogu ääres, ujumisel ning paadiga sõites.	
17. Tee väike lõke.	
18. Seleta, miks on mõttekas teha väike lõke, tunne tuleohutuseeskirju.	
19. Esita üks lõkkenali koos pesaga.	
20. Nimeta Kimi mängus 12-st esemest 8.	
21. Tunne liicluseeskirju jalgratturile.	
22. Seleta, mida saad sina teha, et prahti oleks vähem.	

11. Näita, kuidas kasutada telefoni ja leia number telefoniraamatust.	
12. Seo seasõrg ja näita, kuidas seda praktiliselt kasutada.	
13. Näita, kuidas käsitseda lihtsaid tööriistu (saag, kirves, nuga, vasar).	
14. Nimeta neli tähtsamat ilmakaart ja määra need kompassi abil.	
15. Võta osa lühikesest matkast ja koosta sellest päevik, kuhu paned kirja, mida tegid ja mida nägid.	

Hundu tervitus

Kaks sõrme: kaks
tähelepanelikku kõrva.
Kaks sõrme pöidla all:
tugevam kaitseb
nõrgemat.

Hundu tervitab parema käega,
viies kaks sõrme südame juurde
ja seejärel parema kõrva
kõrgusele.

Kahesõrme tervitust kasutatakse
lipu tervitamisel ja au andmisel.
Hundu kätleb vasaku käega, sest
tervitus tuleb südamest.

Ühekõrva katse

1. Esita väike kogu või näitus loodusesemetest.	
2. Kasvata seemnest taim.	
3. Joonista Eesti naaberriikide (Rootsi, Soome, Läti, Vene, Leedu) lipud.	
4. Nimeta kolm Eesti suurimat jõge ja järve.	
5. Laula koos pesakaaslastega Eesti hümn.	

moodustab selles raamatus omaette ühiskonna kurjuse, headuse ja hädaohtudega. Seal seigeldes võidab hundipoeg Mowgli kõik raskused tänu oma tublidusele.

Skautluse algusaegadest peale samastasid väikesed hundud oma heategusid raamatu peategelase Mowgli tegude ja käitumisega.

Maailma skautluse ajalugu

Skaudiliikumine sai alguse Inglismaalt ning selle loojaks oli Robert Baden-Powell (22.02.1857-08.01.1941), skaudinimega Bi-Pi.

Esimene skaudilaager toimus 1907.a. Inglismaal Brownsea saarel. Pärast seda levis skautlus kiiresti üle maailma ja sai väga populaarseks.

Bi-Pi valiti maailma peaskaudiks 1920.a. Skautide maailmaorganisatsioon (WOSM) moodustati

Kes on hundud

Hundipoeg ehk hundu on 6-10-aastane tüdruk või poiss, kes kuulub oma hundupesaga lipkonna hundukarja. Ta on omaks võtnud hundupoegade seadused ja andnud lubaduse. Aktiivselt oma pesas tegutsedes püüab ta saada paremaks ja omandab mängides elutarkusi. Hundud sooritavad katseid ja kannavad vormi, tunnuseid ja ametimärke. Hundud osalevad iga-aastasest Kriimsilma laagris ja traditsioonilisel hundutarkuste võistlusel Kriimsilma trall, mida korraldatakse suurlaagrite raames.

Hundu e. hundipoeg tuleb R. Kiplingu "Džungliraamatust", milles jutustatakse poisist Mowgli, kelle vanemad murdis tiiger ning kes kiskja eest põgeneses sattus huntide koopasse. Nii jäigi Mowgli huntide perekonna liikmeks ja kasvas üles suure karu Baluu ja musta pantri Bagheera õpilasena džunglis. Džungel

6. Ütle seitse eesti vanasõna ja seleta nende tähendus ning esita seitse mõistatust.	
7. Kirjelda kolme eesti rahvamängu.	
8. Räägi vabal valikul lühidalt ühest eesti rahvakalendri tähtpäevast.	
9. Seleta, kuidas hoolitseda riiete ja jalatsite eest, miks on see tähtis. Näita, et oskad nööpi õmmelda.	
10. Mida teed, kui: a) lõikad noaga sisse, b) jalale on tekkinud vill?	

1922.a., asutajaliikmete hulgas oli ka Eesti. Tänapäevaks on skaudiliikumine levinud üle kogu maailma ja skautide maailmaorganisatsioonis on peaaegu 30 miljonit liiget.

Eesti skautluse ajalugu

Esimene skaudiüksus alustas tegevust 1912. a. Pärnus. Eesti skautluse alusepanijaks peetakse võimlemisõpetajat Anton Õunapuud (sünd. 7. nov. 1887.a.). Ta tutvus skautlusega Soomes ja rajas skaudiüksused Tallinnasse 1917.a.. Skaudid osalesid Vabadussõjas, kus Anton Õunapuu langes 2. aprillil 1919.a.

Skautlik tegevus katkes 1940. a. seoses Eesti okupeerimisega nõukogude Liidu poolt.

Eestis tekkisid taas esimesed skaudiüksused 1988.a.

17. Tunne liikluseeskirju jalakäijatele.	
18. Tee kalamehesõlm ja seo sellega kaelarätt kaela.	
19. Tee endast joonis või koosta tabel, kus on ära toodud sinu kehaosade mõõtmed ja demonstreeri, kuidas mõõta, kasutades oma kehaosi.	
20. Räägi, kuidas hoolitseda hammaste, käte, jalgade, kõrvade ja juuste eest ning miks see on vajalik.	
21. Tee üks käsitöö.	
22. Tunne ära kitse ja orava jäljed.	

11. Ütle kolm eesti vanasõna ja seleta nende tähendus ning esita kolm eesti mõistatust.	
12. Kirjelda ühte eesti rahvamängu.	
13. Millal oli Eesti Vabadussõda ja kuulutati välja Eesti Vabariik?	
14. Nimeta Eesti pealinn, suurim järv ja pikim jõgi.	
15. Nimeta Eesti president ja peaminister.	
16. Tunne kolme lindu, looma, puud ja lille (igast kolm).	

1995.a. loodi Eest Skautide Ühing ja järgmisel aastal võeti ESÜ vastu Skautide Maailmaorganisatsiooni WOSM liikmeks.

Eesti ajalugu

7000-6000 e.Kr. – esimesed inimesed Eestimaal

1208-1227 – eestlaste muistne vabadusvõistlus

1343 23. aprill – Jüriöö ülestõus

1816 – Eesti talupojad vabastatakse pärisorjusest

1858 2. juuni – talurahva ülestõus ”Mahtra sõda”

1869 – I Üldlaulupidu Tartus

1884 23. mai – sini-must-valge õnnistatakse Otepää kirikus

1918 24. veebruar – Eesti Vabariigi väljakuulutamise

1918-1920 – Vabadussõda

1919 23. juuni – suur võit Vabadussõjas, tähistatakse Võidupühana

1920 2. veebruar – Tartu rahuleping

1940-1941 – NSV Liidu okupatsioon

1941 14. juuni – küüditamine

1941-44 – Saksa okupatsioon

Hellkäpa katse

1. Ütle peast ja seleta hundu seadusi, juhtlauset ning lubadust.	
2. Tunne hundu vormi ja näita lubadus-, pesaja erialamärgi ning maleva tunnuse asukoht vormil.	
3. Tervita hundu tervitusega ja seleta selle tähendus.	
4. Joonista Eesti lipp ja ütle värvide tähendus.	
5. Laula koos teiste pesaliikmetega Eesti skautide hümn.	

RUKKILILL – MEIE RAHVUSLILL

Eesti vanasõna ütleb, et heal lapsel on mitu nime. Meil nii levinud ja armastatud rukkilillel on ka mitu nime. Tuntumad on harjukas, rukkisinine, rüalill, sinipea ja siniätsel.

Rukkilille motiive võib leida Eesti rahvariiete juures.

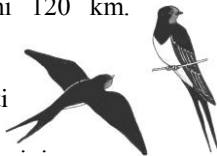
SUITSUPÄÄSUKE – MEIE RAHVUSLIND

Suitsupääsuke (*hirundo rustica*) on meil tavaline lind. Ta võib tunnis läbida kuni 120 km.

Linnupaar püüab suvega umbes 100 000 putukat. Suitsupääsuke

ehitab pesa enamasti siseruumidesse, aga ka sildade alla ja järsakute koobastesse, harvemini maja välisseina külge.

Suitsupääsuke on sügavalt harkis sabaga, valge alapoolega, läikivalt sinkjasmust, tema pikkus on umbes 20 cm ja tiiva pikkus 11,5 cm. Kurgu alt

1949 25. märts – küüditamine
1944-1991 – NSV Liidu okupatsioon
1988 – Laulev Revolutsioon
1989 – Balti kett
1991 20. august – Eesti taasiseseisvumine

Eesti Vabariik

Pealinn: **Tallinn**

Rahvaarv: **1 340 935** (01.01.2008)

Rahvuspüha: **24. veebruar** (iseseisvuspäev)

Riigipea: **vabariigi president**

Riigikeel: **eesti keel**

Riigikord: **parlamentaarne vabariik**

Pindala: **45 227 km²**

6. Kirjuta märkmikku pesaliikmete ja juhtide nimed ning telefoninumbrid.

Olles sooritanud hellkäpa katse kuus esimest punkti, võib hundu anda lubaduse.

7. Mis on pesa ja kari?

8. Kirjelda kuhu ja kuidas helistada, et teatada hädaohust ja õnnetusest.

9. Joonista skeem või joonis oma kodukoha ümbrusest ja näita ära koolid, poed, politsei, bussipeatused jms. juhul, kui need on olemas.

10. Kuidas käituda, kui oled eksinud metsas või linnas?

ja eest silmade kõrguseni on ta punakaspruun, pugu piirab must poolkaar. Oma erksa lauluga turgutab ta meeli, olles inimesele meeldiv kaaslane.

Eesti Vabariigi lipp

Lipp on ühtekuuluvuse sümbol. Riigilipp väärrib samasugust austust kui hümn.

Lipp koosneb kolmest ühelaiusest kangast – taevakarva sinisest, mustast ja valgest. Lipu laiuse ja pikkuse vahekord on 7:11, normaalsuuruseks 105 * 165 sentimeetrit.

Kolmevärvilist lippu nimetatakse trikoloriks. Lipu värvide tähendus on mitmeid:

- sinine – meie taevas (rukkilill), must – meie mullapind, valge – saavutatud vabadus;
- sinise taeva all mustal mullal kõnnib aus eestlane.

Suuremad üritused ja skautlikud tähtpäevad

7. NOVEMBER *A.Õunapuu sünnipäev

1.DETSEMBER Skautlik emadepäev

VEEBRUAR Talimängud

22.VEEBRUAR *BP sünnipäev

24.VEEBRUAR *Eesti Vabariigi aastapäeva
üritused

MÄRTS Kriimsilma laager

APRILL Jüripäeva üritused

JUULI Suurlaager (iga 4 aasta järel)

AUGUST ERNA matk

*tähistatakse üksustes

Veidi kirvest ja noast

Teistele ulata nuga alati tera allapoole ja noa käepide nende poole. Ükskõik, mida Sa lõikad, lõika endast eemale! Vaata, et keegi Su noa ette ei jääks. Töö vaheajal ära hoiu nuga lahtiselt, ära jäta teda maapinnale ega niiskesse kohta. Hoiu nuga alati puhas.

Kirvest kandes ära vibuta seda vartpidi käes hoides. Matkal olgu tera kaitstud tupe või mähisega. Kasuta kirvest ainult puuraiumiseks. Ära jäta kirvest kunagi lahtiselt rohule vedelema ja ära löö kirvetera maasse. Pärast kirve kasutamist löö kirves paku sisse või kata kirve tera kaitsega ja pane teiste tööriistade juurde hoiule.

1922. aasta juunis kuulutati riigilipuks sini-must-valge trikoloor. Eesti Vabariik kuulutati 1918. aastal välja sinimustvalge lipu juures ning 21. novembril 1918.a. heisati see riigivõimu sümbolina Pika Hermannini torni.

Lipp ei tohi heiskamisel, langetamisel ega kandmisel puudutada maad. Kantavat lippu hoitakse püstloodis või kantakse õlal, et lipp ei lohiseks mööda maad. Riigilippu ööseks välja ei jäeta (v.a. Jaaniööl). Lipp heisatakse Eesti Vabariigi riiklikel täht- ja pidupäevadel.

Mida teen eksimise korral

metsas

- ära satu paanikasse;
- meenuta, kus nägid viimati kaaslasi;
- tuleta meelde, kuhu pidid minema;
- kui metsas on mõni järv, jõgi vms., mine selle juurde ning vaata, kas seal läheduses on inimesi;
- kui leiad mõne metsatee, siis vaata, kas sellel on jalajälgi ning kuhu poole on inimesed läinud;
- kui orienteerumiseks muud pole kui Päike, siis vaata kella ja arvesta, kuhu poole jääb ida-lääs, põhi-lõuna (enne 12:00 päeval on Päike idas, pärast läänes).

Eesti hümn

Mu isamaa, mu õnn ja rõõm,
kui kaunis oled sa.

Ei leia mina iial tääl
see suure laia ilma pääl,
mis mul nii armas oleks ka
kui sa, mu isamaa.

Sa oled mind ju sünnitand
ja üles kasvatand.
Sind tänan mina alati
ja jään sul truuiks surmani.
Mul kõige armsam oled sa,
mu kallis isamaa.

Su üle Jumal valvaku,
mu kallis isamaa.
Ta olgu sinu kaitseja
ja võtku rohkest õnnista'
mis iial ette võtad sa,
mu kallis isamaa.

Eesti skautide hümn

Eestimaa, mu isamaa,
kuis mul armas oled sa.
Murravad ka tormid-tuuled
Taara viimsed tammepuud.
Siiski hüüavad mu huuled:
Eestimaa, sul annan suud.

Eesti vaprad vanemad
vaimuvallast vaatavad.
Pääs neil paistvad pärlikroonid,
võidulaulud nende suul.
Kojas kuninglikud kroonid,
kuldsed kandleid palmipuul.

Eestimaa, su mehemeel
pole mitte surnud veel.
Nõuab surm ka rohket lõikust
suure sõjakäraga,
truuks jääme isamaale
viimse veretilgani.

linnas

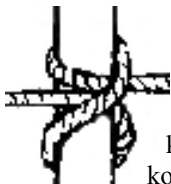
- ära satu paanikasse;
- meenuta, kus nägid viimati kaaslasi;
- tuleta meelde, kuhu pidid minema;
- tee kindlaks, mis tänaval Sa oled ja vaata linna kaardilt, kus sa asud;
- kui tunned mingi suurema hoone ära (kiriku, ausamba vms.), mine selle juurde;
- kui sul on telefonikaart, otsi telefoniautomaat ja helista oma juhile ja ütle, kus oled;
- küsi abi näiteks politseinikult.

Sõlmed

KALAMEHESÕLM

Kahe samajameda köieotsa kokkusidumiseks. Kasutatakse esmaabiks kolmnurkse rätikuga sidumisel, kuna sõlm jääb lamedaks. Kalamehesõlm ei ole küllalt kindel päästenööri pikenduseks.

SEASÕRG

Kasutatakse nööri kinnitamiseks vaia külge, eriti telgi ja teiste varjualuste püstitamisel, kotisuude, kubude ja kimpude kokkusidumisel, laagri ehitustöödel jne. Sõlme viga on see, et kui ta kord juba kinni on tõmmatud, on teda raske lahti saada.

112

Kui juhtub õnnetus, jookse kiiresti ise või saada keegi lähima täiskasvanu juurde.

Kui lähedal ei ole ühtegi täiskasvanut, helista 112.

Helistades ütle:

- oma nimi;
- mis juhtus;
- kus juhtus;
- kust sa helistad;
- kellega juhtus;

Kõnet ei tohi katkestada enne, kui seda lubatakse (kõne vastuvõtja lubab). Vasta võimalikult rahulikult kõigile küsimustele, mis sulle esitatakse.

Ära neela alla verd, mis kurku valgub. Sülita see välja. Kui verejooks ei peatu, kutsu mõni täiskasvanu.

Pind sõrmes

Kui pinnu ots paistab, proovi pind välja tõmmata. Pärast pinnu kättesaamist puhasta pinnu koht veega. Ära hakka pindu ise nõelaga välja võtma. Selleks pöördu mõne täiskasvanu poole.

LIUGLEV AAS

Liugleval aasal on see hea omadus, et ta nööri eemalt tõmmates kokku jookseb. Seda on hea kasutada vaia või posti puhul, millele ise juurde ei ulatu. Selleks heidetakse kas nööri jooksev haru üle puuksa või valmiskõidetud silmuse osa üle vaia.

Sul on haav

Pese haav puhta veega puhtaks.

Verejooksu peatamiseks kata haav sideme või plaastriga. Kui oled metsas ja käepärast pole sidemeid, võid haava katta puhta riidega (taskurätik, kaelarätik) või puhta teelehega. Pärast näita haava mõnele täiskasvanule.

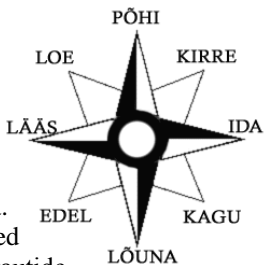
Sul on põletus

Pane põletada saanud koht kiiresti külma vette. Kui külma vett pole, pane põletuse peale midagi külma (külm joogipudel). Hoiä põletatud kohta külmas vees nii kaua, kuni valu jääb väiksemaks. Pärast põletada saanud koha jahutamist pane sinna ümber puhas side.

Ville ära katki tee. Ära pane midagi põletuse peale (või, õli, salv, kreem). Pärast näita põletust mõnele täiskasvanule.

Ilmakaared

Ilmakaared on rännumehe abilised, mis aitavad matkajatel määrata oma asukohta ning sihtpunkti suunda. Samuti on ilmakaared tähtsad hundude ja skautide

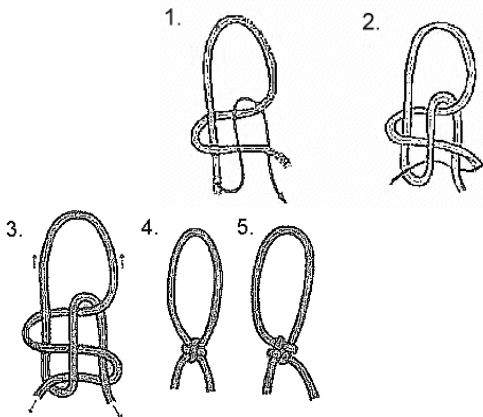

omavahelisel suhtlemisel. Näiteks kui pesal on vaja jõuda laagrisse, mille asukoht on teada ainult järgmise kirjelduse järgi: "Kõndige mööda teed kuni jõuate üksiku puuni mäe otsas. Edasi minge otse läände üle karjamaa, kuni jõuate metsani, sealt edasi edelasse."

Meil on neli põhiilmakaart – põhi, ida, lõuna, lääs – ning neli vaheilmakaart – kirre, kagu, edel, loe. Vaheilmakaarti on kerge meelde jätta, kui tead, et kirre asub põhja ja ida vahel ning "kirja

SÕPRUSESÕLM

Sõprusesõlme kasutavad skaudid üle maailma kaelaräti kinnitamiseks. Levinud on traditsioon, et sõprusesõlme teeb parim sõber ja see harutatakse lahti alles järgmisel kohtumisel.

Kerge käte, jalgade vm. külmetus

Kergel külmumisel muutub kahjustada saanud koht valgeks ja tundetuks. Vii külmetada saanu sooja ja kata ta soojalt. Anna talle sooja teed. Hõõru külmunud kehaosi kergelt pehme salliga. Külma saanud koht võib soojenemisel hakata väga tugevalt valutama. Ära soojenda külmunud jäset vees. Seda tohib teha ainult täiskasvanu. Pärast näita külmunud kohta mõnele täiskasvanule.

Ninaverejooks

Pane kannatanu istuma, pea ettepoole painutatud. Kui kannatanul on paha olla, pane ta külje peale lamama. Suru ninasõõrmed kokku viieks minutiks. Aseta ninale ja kuklale midagi külma.

kaugelt ette loe" järgi kirre-kagu-edel-loe päripäeva lugedes. Kui on teada üks põhiilmakaar, siis ülejäänute määramine pole raske. Näiteks kui on teada lõuna suund, siis tuleb pöörata näoga lõunasse. Edasi on lihtne: vasakul on ida, paremal lääts ja seljataga on põhi.

Kompass ja asimuut

Üldjuhul määratakse ilmakaarte suundasid ja asimuuti kompassiga. Kompass koosneb tavaliselt nõelast ja keerlevast kettast. Nõel näitab põhja-lõuna suunda. Kettale on kantud numbrid (kraadid) 0-360-ni. 0 tähendab põhjasuunda, 180 jällegi lõunasuunda. Need numbrid tähistavad ühtlasi asimuuti. Näiteks lõuna asimuut on 180. Asimuut on vajalik selleks, et kui mingi asi ei asu täpselt põhjas, idas, lõunas või läänes, siis oleks ikkagi võimalik kirjeldada selle asja täpset suunda. Näiteks kui hundule antakse järgmine ülesanne: "Määrata

- o Kerged jalatsid
- o Ujumisriided
- o Laululehed, laulikud ja muusikariistad
- o Niit, nõel, nõöbid
- o Fotoaparaat (kui ise tahad)
- o Skaudinuga
- o Tuletikud
- o Taskuraha
- o Käekell
- o Matkasaapad
- o Päikesekreem
- o **OMA HUNDUTEATMIK!**

Võta kaasa nii palju kui vajalik ja nii vähe kui võimalik.

Isiklik laagrivarustus

- o Seljakott
- o Magamiskott + alus
- o Märkmik, kirjutusvahend
- o Vorm + kaelarätt
- o Taskulamp
- o Dressid
- o Sääsetõrjevahend
- o T-särgid, lühikesed püksid, aluspesu
- o Nõud (kauss, lusikas, kahvel, tass) + joogipudel
- o Villane kampsun
- o Hügieenitarbed (seep, rätik, hambapasta ja -hari)
- o WC-paber
- o Puuvillased ja villased sokid
- o Endale vajalikud ravimid + plaastrid
- o Vihmariided + kummikud

kiriku suund laagri väravast.” Siis hundu võtab kompassi ning läheb värava juurde. Suunab kompassi kirikule, keerab ketta niimoodi, et nõel, mis näitab põhja, on samal joonel nulliga. Number kettal, mis on samal joonel kirikuga, ongi kiriku asimuut.

Kaart ja kompass

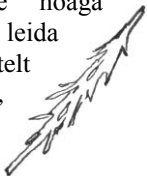
Tavaliselt, kui hundud või skaudid on metsas, siis nad orienteeruvad kompassi ja kaardi abil. Kaartidel on tihti põhjasuund tähistatud noole ja N tähega, aga kui pole, siis jääb põhja-ilmakaar kaartidel alati ülespoole.

Muud ilmakaarte määramise meetodid

Matkale minnes võib juhtuda, et kompass jääb koju või läheb matkal olles katki. Selleks puhuks on olemas mitmeid teisi abivahendeid.

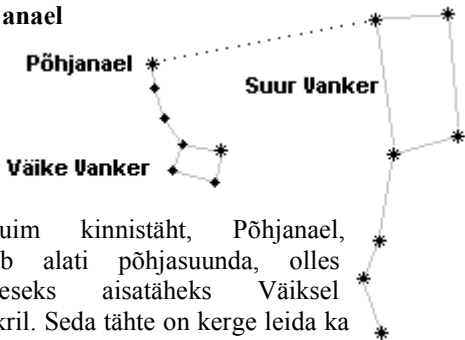
Süütamine

Lõkke süütamiseks sobib kasetoht, laastukesed ja nn. sütituspulgad, mis tehakse noaga puutükist. Märja ilmaga võid leida vanade kuuskede alumistelt okstelt pihuga tõmmates peenikesi oksid, mis hästi süttivad. Samuti suurte pakkude ja kändude sees on kuiv materjal.

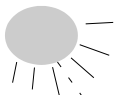
Kanna endaga kaasas filmitopsi, milles on tikud ja tikutopsi väävel, et tikud märjaks ei saaks. Hea nipp märgade tikkude kuivatamiseks on kuivades juustes.

Põhjanael

Tuntuim kinnistäht, Põhjanael, näitab alati põhjasuunda, olles esimeseks aisatäheks Väiksel Vankril. Seda tähte on kerge leida ka Suure Vankri kahe tagumise ratta mõttelise ühendusjoone 5-kordsel pikendamisel. Kui vaadata Suurt Vankrit ja Väikest Vankrit umbes tunnise vahega, siis nende asend muutub, liikudes ümber Põhjanaela.

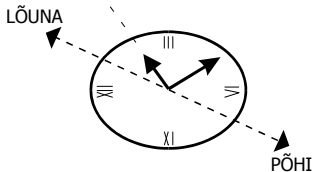
Hiina kompassi abil on võimalik määrata põhjalõuna suunda. Selleks, et teha hiina kompassi, tuleb võtta nõel, nõelapikkune jupp villast lõnga ning mitte-metallist anum (näiteks savikruus). Anum täita veega. Vee peale asetada nõel, mis on eelnevalt pikuti lõnga sisse lükatud. Nõel jääb vee peale ja näitab põhjalõuna suunda. Päeval näitab nõela päikesepoolne ots lõuna suunda.

Käekell ja Päike

Päike tõuseb idast ja loojub läänes.

Päike asub keskpäeval lõunas, enne keskpäeva kagus ning pärast keskpäeva edelas.

Tuleohutus

- Ära tee lõket suurte puude alla, kust tuli võib okstesse minna.
- Puhasta maapind risust ja okstest.
- Kaeva lõkke jaoks u. 20 cm sügavune auk.
- Ümbritse lõkkekoht kivide või ümberpööratud mätastega, mida iga päev laagri jooksul kastad.
- Hoiu reha ja ämber veega lõkkekohta kõrval.
- Laagri lõppedes kustuta söed rohke veega.
- Aseta mättad tagasi murukamar ülespoole.
- Peida lõkkekoht mulla ja rohuga .

Hundu jätab laagrist lahkudes maha ainult jalajäljed!

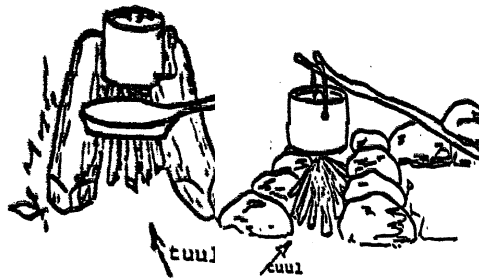
Skaudi teemärgid

 Tee suund	 8 meetri kaugusel on midagi peidetud	 Läksin koju	 Joogivesi
 Seiske! Hädaoht!	 Tulge appi	 Laager	 Juhtus õnnetus

TÄHELÕKE koosneb otstest põlevaist puuhalgudest ja sobib öövalvetuleks.

RENNTULI on laagri köögis söögi tegemiseks.

Lõkked

PÜRAMIID annab palju valgust, kuid soojus tõuseb otse üles õhku. Sellepärast sobib see tuli näiteks väiksemaks lõkkeõhtuks.

RAKKELÕKE põleb kiiresti, annab palju valgust ja ka soojust. Tekitab palju hõõguvaid süsi.

Hundu vorm

Telgi püstitamine

KOHT PEAB OLEMA:

võimalikult tasane;

kuiiv;

puhas (enne püstitamist korista maast puuksad ja kivid);

lõkkest eemale (vähemalt 7 m).

TUUL:

ei tohi puhuda telgi uksest sisse;

parim variant on, kui tuul puhub mõne telgi nurga suunas.

LISAKS:

ära püstita oma telki sipelgapesa peale – pärast ise kannatad!

KORRASHOID TELGIS

Vaata, et telgi katus oleks pingul, volte ei tohi olla. Vastupidisel juhul hakkab telk kiiresti vett läbi laskma.

Kotid ja magamiskotid pane telgis pea taha.

Mürgised taimed

KÄOKING – see ilus siniste, lillade või kollaste õitega lill kasvab aedades, parkides, kalmistutel. Käokinga ära puuduta! Ta on väga mürgine. On parem, kui sellest lillest hoopis eemale hoiad.

NARTSISS – ühel on valged, teisel kollased õied. Kuid mõlema lehed, õievarred ja sibulad sisaldavad mürgist mahla. Kui oled nartsissi noppinud ja kimbu vaasi pannud, pese käed hoolega puhtaks.

SÜGISLILL – ta õitseb sügisel, õied on suured ja lillakasroosad, vilja kannab järgmisel kevadsuvel. Sügislille õied ja varred, eriti seemned on nii mürgised, et võivad inimesele surma tuua.

PIIMALILL – näed teda umbrohuna elamute ümbruses, aedades ja põldudel. Piimalille murdmisel hakkab murdmiskohast mürgist piimmahla valguma. Kui piimmahlaste sõrmedega silmi hõõrud, tekib äge silmapõletik ja võid pimedaks jääda.

Minu mõõdud

Enda pikkus	
Laialisirutatud käed	
Pikkus küünarnukist sõrmeotsteni	
Saapatalla pikkus	
Keskmine sammupikkus	
Kõrgus silmadeni	
Pöidla ja nimetissõrme vahe	
Ülessirutatud käe sõrmeotste kõrgus maast	

Kirjuta tabelisse pliiatsiga, sest Sa kasvad veel.

Igal hommikul pane magamiskott tuulduma ja magamisalus kokku, et telgi põhi saaks kuivada. Magusad toidud hoia kinnises pakendis – sipelgad armastavad magusaid asju. Kui astud telki, võta jalatsid jalast, et sa ei tooks kaasa prügi ja putukaid.

Ohutus telgis

Kasuta telgis ainult taskulampi. Tikke, küünlaid, tulemasinaid, priimust jms. ei tohi telgis kasutada. Ära hoia telgis tulemasinat, petrooleumi ega muid aineid, mis võivad süttida. Ära mängi telgis noa ega teiste teravate tööriistadega – võid ennast või sõpra vigastada või telgi katki teha.

VEREURMAROHI – kasvukoht elamute ümbruses ja prahipaikades. Sisaldab punakaskollast piimmahla. Selle piimmahla määriti vanasti soolatüükaid ja konnasilmi, et need kaoksid. Kuid pea meeles, et vereurmarohu piimmahl on üpris mürgine.

SURMAPUTK, MÜRKPÜTK – väga ohtlikud lastele, kellele meeldib putkedega mängida ja nende lihavaid varsi või meeldivalt lõhnavaid juurikaid närida. Need taimed on surmatoovalt mürgised.

5 MÜRGIST SEENT:

- roheline kärbseseen;
- valge kärbseseen;
- punane kärbseseen;
- kevadkogrits;
- punakas narmasutt.

Loomade jäljed

